ڕۆژی شەهید بوونی یازدە شەهیدەکەی کۆماری کوردستان لە شاری سەقز ڕوون بووەوە.

1325/11/16 ی هەتاوی = 1947/2/5 ی زایێنی

ئەنوەر سوڵتانی

سێ چوار ساڵێک پێش ئێستا وتارێکم سەبارەت بە شەهیدانی کۆماری کوردستان (1946) نووسی و هەوڵمدا ڕۆژی شەهادەتی ئێعدامییەکان کە سەرجەم 19 کوردی ڕۆژهەڵات و 4 ئەفسەری باشووری کوردستان بن، دەست نیشان بکەم.[1]

1. ڕۆژی ئێعدامی نەمران پێشەوا و سەیف و سەدری قازی لە هەمووان ڕوون بوو و دەزانرا لە 1326/01/10 بەرانبەر لەگەڵ 1947/03/31 دا لە داری بێداد دراون. کوردانیش هەموو ساڵێک لەو ڕۆژەدا لە کوردستان و گەلێک شوێنی جیهان بەو بۆنەیەوە ڕێ ورەسمی یادکردنەوە بەرێوە دەبەن؛

2. لە سەر ڕۆژی ئێعدامی چوار ئەفسەرە شەهیدەکەی مەهاباد واتە نەمران حامید مازووجی، محەممەد نازمی، ڕەسووڵ نەغەدەیی و عەبوڵڵا ڕەوشەن فیکریش هاودەنگی هەبوو. ئەوان ڕاست هەفتەیەک دوای شەهید بوونی پێشەوا و سەیف و سەدر، واتە لە 1326/01/17 بەرانبەر لەگەڵ 1947/4/07 دا، لە مەهاباد ئێعدام کرابوون؛

3. چوار ئەفسەرە قارەمانەکەی باشووریش واتە نەمران مستەفا خۆشناو، محەممەد خەیروڵڵا، محەممەد مەحموود قودسی و عیزەت عەبدولعەزیز کە لە سوپای کۆماردا خەباتیان کرد و دوای هەرەس هێنانی کۆمار گەڕانەوە باشوور، حکوومەتی عیراق لە ڕۆژی1326/3/29 کە دەکاتە 1947/06/19 لە بەغدا ئێعدامی کردن و تەرمی پیرۆزیان برایەوە باشووری کوردستان و بە ڕێزی تایبەتی خەڵکەوە لە شارەکانی کوردستان نێژرا، دەیان سەرچاوەش بۆ ڕێکەوتی ئەو ڕووداوە هاودەنگن؛

4. نەمر عەلی بەگی شێرزاد (یەکشەوە)، لە بۆکان لە داری بێداد درابوو و ڕۆژی 1325/11/25 وەک ڕۆژی شەهید بوونەکەی بەڕوونی لە سەر کێلی گڵکۆی پیرۆزی نووسراوە وە دەکاتە 1947/02/14 (*بۆ ڕوونکردنەوەی زیاتر بڕوانە بەندی /خ/ لە خوارەوەتر*).

5. ئەوەی دەمایەوە 11 شەهیدەکەی سەقز بوون. سەبارەت بەوان بەداخەوە سەرچاوەکان هاودەنگ نین و من لە وتارەکەمدا دەست نیشانی زیاد لە 10 سەرچاوەم کر دبوو کە هەرکام ئاماژە بە ڕۆژێک و مانگێک دەکەن و ڕێکەوتەکانیش بەگشتی لە دەوری 25ی مانگی یازدە یان 25 ی مانگی دوازدەی ساڵی 1325 دەسوورێنەوە.

ئەودەم سەرەڕای وتووێژ کردن لەگەڵ چەند کەس، نامە نووسین بۆ چەند کەسی دیکە و پشکنینی ئەو کتێب و سەرچاوانەی وا لێرە لە دوورەوڵاتی لەبەر دەستمدا بوون، نەمتوانی بە ووردی ڕۆژی ئێعدامی 11 شەهیدەکەی سەقز دیاری بکەم. ئەوە وەک گرێ لە سەر دڵم مابوو تائەوەی لەم ڕۆژانەدا بڕیارم دا پەنا بەرمە بەر ڕۆژنامەکانی ئەو ساڵەی تاران بۆئەوەی بزانم لە کامیاندا هەواڵێک سەبارەت بە ڕووداوەکە بڵاو بۆتەوە. لە ڕۆژانی 2 و 3 ی ئەم مانگەدا واتە مانگی چواری 2014 چووم بۆ بە شی ئاسیا و ئەفریقای کتێبخانەی بریتانیا (بریتیش لایبرێری) لە لەندەن. نوسخەی ئەسڵیی ئەو ڕۆژنامانەی وا لە کتێبخانەکە ڕاگیراون پێشتر لە بینایەیەک بوون لە ناوچەی "کۆلیندڵ" ی لەندەن و دەست ڕاگەیاندنیان هاسان بوو بەڵام ئێستا ڕاگوێزراونەتە دەوروبەری ساری لیدز لە ناوچەی "یۆرک" ی بریتانیا، کە مەسافەیەکی زۆر لە لەندەنەوە دوورە، بینایەی سەرەکی کتێبخانەکە لە لەندەنیش تەنیا مایکرۆفیلمی ڕۆژنامەکانی تێدا ڕاگیراوە.

[1]. بۆ ئەو وتارەی من بڕوانە ماڵپەڕی ڕۆژهەڵات بۆکان (Bokan.de) و لە لای دەستەڕاستی سەرەوەی لاپەڕە یەکەمدا لە سەر وشەی "دەستەی نووسەران" و پاشان ناوی من کلیک بکە و لە لیستەی کارەکانمدا بگەڕێ بۆ وتاری : ڕێکەوتی شەهادەتی شەهیدانی کۆماری کوردستان(٦- ١٣٢٥ / ٧- ١٩٤٦).

هەرچۆنێک بێت، ویستم لە مایکرۆفیلمەکانی لەندەنەوە دەست پێ بکەم. یەکەم ڕۆژنامە کە سۆراغم دەکرد هەواڵەکەی بڵاو کردبێتەوە ڕۆژنامەی "اطلاعات"ی چاپی تاران بوو. سێ نوسخەی مایکرۆفیلمی ئەو سالانەم وەرگرت و پێیاندا چوومەوە تا ئەوەی لە هەواڵەکانی مانگی 10 و 11 ی 1325 ی ئێرانی واتە مانگی یەک و دووی ساڵی 1947 دا تووشی هەواڵێکی زۆری ئازەربایجان و کوردستانی ئەو ڕۆژانە هاتم و لە ئەنجامدا ئەوەی وا بە شوێنیدا دەگەڕام دۆزیمەوە!

ڕۆژنامەی ئیتیلاعاتی ڕۆژی 11/16/ 1325 بەرانبەر بە 1947/2/5 (ساڵی 21، ژمارە 6269) لە لاپەڕەی کۆتایی و بەشی "خبرهای کشور" دا ئەم هەواڵە تێلگەرافییەی لە زمان هەواڵنێری ڕۆژنامەکە لە سەقزەوە بڵاو کردۆتەوە: *"قاتلین مرحوم سرلشکر امین و مسببین غارت بانه اعدام شدند"*، بە شوێنیدا نووسیویە "سقز 16 بهمن" و دوای شەرحێکی سەرتاپا درۆ و بوختان، ناوی 11 شەهیدەکەی ڕاگەیاندووە و لە کۆتاییدا نووسیویەتی *"سەعات 5 ی بەیانی چوارشەممە بڕیاری دادگا [لەمەڕ ئەو 11 کەسە] بەڕێوە برا و بە داری سزا دا هەڵاوەسران"*. بەم پێیە، گومانێکم نەما کە ڕۆژی ئێعدامی شەهیدە قارەمانەکانی سەقز، چوارشەممە 1325/11/16 بەرانبەر لەگەڵ 1947/2/5 بووە.

با لەپێشدا دەقی هەوالی ڕۆژنامەکەکە بە فارسی لێرەدا بنووسمەوە و پاشان بیکەم بە کوردی، ئینجا کۆپی لاپەڕەی ڕۆژنامەکەش بخەمە بەر چاو:

"قاتلین مرحوم سرلشکر امین و مسببین غارت بانه اعدام شدند

تلگراف مخبر ما از سقز

سقز 16 بهمن- 5 سال قبل، سرلشکر محمود امین و عده‌ای از سربازان رشید در راه استقرار امنیت در سقز شهید شدند.

دیروز صبح اهالی سقز بر دارهائی که در میدان شهر جلو شهرداری برپا گردیده بود، اجساد کسانی را آویخته دیدند که در شهادت مرحوم سرلشکر امین و آتش زدن بانه و غارت دهات دست داشتند و 5 سال تمام آسایش و امنیت منطقه کردستان را بهم زده بودند.

دادگاه نظامی زمان جنگ که در سقز تشکیل گردیده بود، احمد فاروقی - محمد دانشور – عبدالله متین – علی جوانمردی –رسول محمودی –احمد شجاعی –شیخ صدیق اسعدی –شیخ امین اسعدی - مقدم –حسن فیض الّله بگی –کانی نیازی –علی فاتح –محمود فیض الله بگی را باتهام قیام مسلحانه علیه امنیت کشور محکوم باعدام نمود.

ساعت 5 صبح روز چهار شنبه رأی محکمه بمورد اجرا گذاشته شد و افراد نامبرده بدار مجازات آویخته شدند."

وەرگێڕاوی کوردیی دەقە فارسییەکە:

"بکوژانی خوالێخۆشبوو سەرلەشکر ئەمین و سەبەبکارانی تاڵانی بانە ئێعدام کران

تێلگەرافی هەواڵنێرمان لە سەقزەوە

سقز، 16 ی ڕێبەندان – 5 ساڵ پێش ئێستا سەرلەشکر مەحمود ئەمین و ژمارەیەک لە سەربازانی ئازا لە پێناو مسۆگەر کردنی ئاسایشدا لە سەقز شەهید بوون.

دوێنی بەیانی دانیشتووانی سەقز بە سەر ئەو دارانەوە وا لە گۆڕەپانی شارەکە لە بەردەم شارەداریدا هەڵکرابوون، تەرمی ئەو کەسانەیان بە هەڵاوەسراوی بینی کە لە شەهید کردنی خوالێخۆشبوو سەرلەشکر ئەمین و ئاگر تێبەردان و تاڵانی بانە و چەپاوکردنی گوندەکاندا دەستیان هەبوو و 5 ساڵی ڕەبەق هێمنایەتی و ئاسایشی ناوچەی کوردستانیان تێکدابوو.

دادگای نیزامیی سەردەمی شەڕ کە لە سەقز پێک هاتبوو، ئەحمەد فارووقی- محەممەد دانشوەر- عەبدوڵڵا مەتین- عەلی جەوانمەردی- ڕەسووڵ مەحموودی- ئەحمەد شوجاعی- شێخ سدیق ئەسعەدی- شێخ ئەمین ئەسعەدی- موقەددەم- حەسەن فەیزوڵڵابەگی- کانی نیازی- عەلی فاتیح- [و] مەحموود فەیزوڵڵابەگی بە تۆمەتی ڕابوونی چەکدارانە دژ بە ئاسایشی وڵات بە ئێعدام مەحکووم کرد.

سەعات 5 ی سەرلەبەیانی ڕۆژی چوارشەممە، بڕیاری دادگا بەڕێوە برا و ناوبراوان بە داری سزا دا هەڵواسران."

هەندێک ڕوونکردنەوە:

ئا. ئەوە شێوازی هەمیشەیی حکوومەتەکانی ئێرانە بە ڕژیمی پەهلەوی و ئیسلامییەوە، کە تۆمەت و تاوان و بوختان بۆ خەڵکانی ئێعدامی هەڵدەبەستن بۆ ئەوەی پاساوی کردارە نامرۆڤانەکەیان بدەنەوە، دەنا شێخ سدیقی ئەسعەدی چی و کووژرانی سەرلەشکر ئەمین لە شەڕدا چی، نەک هەر ئەویش بەڵکوو هەموو ئەو شەهیدانەی تر. یان ئاگرتێبەردانی بانە، ئەگەر بووبێت، دەبێ لە پەیوەندی حەمەڕەشیدخانی بانەدا باسی لێوە بکرێت نەک کۆماری کوردستان وئەو کەسانە.

ب. ئەو 5 ساڵەی وا لە هەواڵەکەدا گوتراوە، ساڵانی شەڕی دووهەمی جیهانین کە سوپا خاوێنەکەی ڕەزاشا "بە بڵاوبوونی دووپەڕ ئاگاهی" بڵاوەی کردبوو و ناوچەکانی باکووری ئێران بە موکریان و ئازەربایجانەوە کەتبووە ژێر کۆنترۆڵی لەشکری سووری یەکیەتی سۆڤیەتەوە. لە هەموو ئەو ماوەیەدا کورد و ڕێبەرە بەوەجەکانی، ناوچەکەیان بەوپەڕی هێمنایەتییەوە بەڕێوەبردبوو تاوەکوو دوای گەڕانەوەی هۆردووی سوور، ئەرتەشی هەڵاتووی ئێران لە کونەمشکەکانیان هاتنەوە دەرێ و گەڕانەوە سەربازگەکان، ئینجا ژەنەڕاڵە هەڵاتووەکان دووبارە بەربوونەوە گیان و ماڵی خەڵک و بەم ئێعدامانەش وەڵامی ئەو کەسانەیان دایەوە کە لەو 5 ساڵەدا ئاسایشی ناوچەکەیان پاراستبوو؛

پ. کووژرانی سەرلەشکر مەحموود ئەمین دەگەڕێتەوە بۆ ڕۆژی 1320/11/18 (02/07/ 1942). ناوبراو فەرماندەی ئێرانیی لەشکری کوردستان بوو و لە شەڕ لەگەڵ هێزی حەمەڕەشیدخانی بانە (قادرزادە) دا لە سنەوە گەیشتە دیواندەرە و پاشان سەقز بەڵام لەوێ چەند کەسێک تەقەیان لێکرد و کووژرا. هیچ بەڵگەیەک بە دەستەوە نییە کەسێک لەو یازدە شەهیدە بەرپرسی ئەو تەقە لێکردنە بووبێت. شەڕ یان تاڵان یان ئاگر تێبەردانی بەشێک لە شاری بانەش پەیوەندی بەوانەوە نەبووە و لە هەواڵی نێرراو بۆ ڕۆژنامەکەدا ئەو تۆمەتانەیان بە ناڕەوا بۆ هەڵبەستراوە. سوپای ئێرانی جگە لە هەستی تۆڵە سەندنەوە لە ڕێبەرانی کورد، بە ئاشکرا دەیانویست هێزی خۆیان بنوێنن و چاوترسێنی خەڵکیش بکەن؛ ئەو کارە چەپەڵەیان لە ئازەربایجانیش بەڕێوە بردبوو.

ج. هەواڵەکە بەناوی هەواڵنێری ڕۆژنامەکە لە سەقزەوە نێرراوە، بەڵام بە ئەگەری زۆرەوە بەرپرسانی سوپایی ئێران لە سەقز نووسیویانە و داویانەتە دەست هەواڵنێر بینێرێت بۆ ڕۆژنامەکە. ئەوەش بەو ڕاستییەدا دەردەکەوێت کە نووسراوەکە لە چوارچێوەی هەواڵی ڕووداوی ئەو ڕۆژە چۆتە دەرێ و مێژوولکەیەکی بۆ ئێعدامییەکان تێدا هەڵبەستراوە کە هەواڵنێری هەژار نە زانیویەتی و نەتوانیویەتی شتی وا بداتە پاڵ کەسانێک کە هیچ پەیوەندییەکیان بە مەسەلەکانەوە نەبووە. ئەوە بەرپرسانی سوپایی و لە ڕاستیدا قاتڵانی ئەو 11 شەهیدەمانن کە کردەوەی وایان داونەتە پاڵ و دیارە لە سەر بنەمای هەر ئەو تۆمەتانەش مەحکوومیان کردوون؛

چ. ناوەکانی ناو ڕۆژنامەی ئیتیلاعات هەمان 11 ناون کە هەموومان دەیانناسین، بەڵام وەک لە کۆپی لاپەڕەی ڕۆژنامەکەشدا دەبینرێت، ناوی "شیخ امین اسعدی- مقدم" وەک دوو بەش و دوو کەس نووسراوە و بە هەمان شێوە، ناوی "حسن فیض الله بەگی- کانی نیاز" یش. ئەوانە ئیتر هەڵەی تایپ و نووسینی ڕۆژنامەکەن و ئەگەر ئەو کێشەیە نەگرینە بەرچاو، ناوەکان هەمان ناوی یازدە شەهیدە سەرفرازەکەی سەقزن؛

ح. لە نووسینی ناوەکاندا یەکدوو هەڵەی دیکەش دەبینرێت: مەحموود فەیزوڵڵابەگی دەبێ محەممەخانی فەیزوڵڵابەگی بێت؛ ناسناوی موقەددەمیش دوای ناوی شێخ ئەمین ئەسعەدی بۆ من نەناسراو و نەزانراوە گەرچی واهەیە لە ناسنامەی فەرمیی شەهید دا ئەو زیادییەش هەر بووبێت و سەرچاوە کوردییەکان باسیان نەکردبێت؛

خ. لەبەر ڕووناکایی ئەو هەواڵە، پرسیارێک لەمەڕ ڕۆژی ئێعدامی شەهید عەلی بەگی شێرزاد (یەکشەوە) سەر هەڵدەدات: لە سەر کێلی گڵکۆی پیرۆزی عەلی بەگ بە بێ پێچ و پەنا ڕۆژی 1325/11/25 بۆ ڕۆژی شەهید بوونی ڕاگەیێنراوە.

ئایا عەلی بەگ 9 ڕۆژ دوای یازدە شەهیدەکەی سەقز لە بۆکان ئێعدام کراوە؟ هیچ سەرچاوەیەک ڕاینەگەیاندووە کە عەلی بەگ 9 ڕۆژ دوای ئێعدامەکانی سەقز زیندوو بووبێت؛ بۆ نموونە، نەمر میرزا حەمەڕەئووفی خەیات (ڕەئووف مەلاحەسەن) کە لە بیرەوەرییە هێشتا چاپ نەکراوەکەیدا دەڵێ لە ڕۆژانی پێش ئێعدامدا ڕاستەوخۆ سەردانی عەلی بەگ و گیراوەکانی دیکەم لە زیندانی ماڵی ڕەشیدە سوور لە بۆکان کردووە. ئایا ڕووداوەکان هەر وا ڕابردوون و عەلی بەگی شێرزاد تا ڕۆژی 25 ی ئەو مانگە لە ژیاندا بووە یان نووسەرانی کێل هەڵەیەک بە قەڵەمیاندا هاتووە کە ئەگەر واش بێت زۆر سەمەرە نییە لەبەر ئەو ڕاستییەی کە تەرمی پیرۆزی عەلی بەگ دوو جار گوێزراوەتەوە و بۆ جاری سێهەم لە خانەقای بورهان ئەسپەردە کراوە کە ئەو کێلەش بۆ ئەو مەنزڵە نوێیەی نووسراوە.

*****

بە کورتی، ژمارە و ڕێکەوتی ئێعدامییەکانی کورد، دوای هەرەسی کۆماری کوردستان (1946) بە شێوەی خوارەوەیە: سەرجەم 23 کەس (17 کوردی ڕۆژهەڵات و 4 کوردی باشوور) لە ماوەی چوار مانگ و 13 ڕۆژی نێوان 1325/11/16 و 1326/03/29 ی هەتاوی:

یەکەم ئێعدامەکان لە ڕۆژی 1325/11/16 (1947/02/05) لە شاری سەقز بەڕێوە براوە و تێیدا ئەم 11 ڕۆڵە نەمرەی گەلەکەمان لەدار دراون:

ئەحمەدخانی فارووقی، عەبدوڵڵاخانی مەتین، محەممەدخانی دانیشوەر، محەممەدخانی فەیزوڵڵابەگی، حەسەن خانی فەیزوڵڵابەگی، عەلی خانی فاتیح، ئەحمەدخانی شەجیعی، ڕەسووڵ ئاغای مەحموودی، عەلی ئاغای جەوانمەردی، شێخ سدیقی ئەسعەدی و شێخ ئەمینی کەسنەزانی.

ئێعدامی دووهەمجار لە ڕۆژی 1325/11/25 (1947/02/14) لە سەر حەوزە گەورەی بۆکان بووە کە یەک کەسی تێدا لە دار دراوە:

نەمر عەلی بەگی شێرزاد (یەکشەوە).

سێهەم دەستەی ڕێبەرانی کورد لە ڕۆژی 1326/01/10 (1947/03/31) لە مەهاباد ئێعدام کراون و وەک هەمووان دەزانین، بریتی بوون لە 3 ڕێبەری مەزن:

پێشەوا قازی محەممەد، محەممەد حوسەین خانی سەیفی قازی و میرزا ئەبولقاسمی سەدری قازی (صدر الاسلام).

چوارەم دەستەی ئێعدام کراوەکان 4 ئەفسەری کورد بوون کە لە ڕۆژی1326/3/29 بەرانبەر لەگەڵ 1947/04/07 دا لە شاری مەهاباد لە دار دران، نەمران:

حامید مازووجی، محەممەد نازمی، ڕەسووڵ نەغەدەیی و عەبوڵڵا ڕەوشەن فیکر.

پێنجەم دەستەی ئێعدام بووان بریتی بوو لەو چوار ئەفسەرە کوردەی وا لە باشووری کوردستانەوە هاتبوونە ناو سوپای کۆمار و دوای هەرەسی کۆمار گەڕابوونەوە باشووری کوردستانی ژێر حوکمی دەوڵەتی عیراق. هەر چوار ئەفسەرە قارەمانەکە لە ڕۆژی1326/3/29 دا بەرانبەر بە 1947/06/19 لە بەغدا ئێعدام کران و تەرمی پیرۆزیان برایەوە کوردستان و ئەسپەردەی خاکی خۆشەویستیان کرا. ناوی ئەفسەرە گیانبازەکان بەم شێوەیە بوو:

مستەفا خۆشناو، محەممەد خەیروڵڵا، محەممەد مەحمووود قودسی و عیزەت عەبدولعەزیز

*****

لە خوێندنەوەی هەواڵەکانی ڕۆژنامەی ئیتیلاعاتدا سەرنجم دایە خاڵێکی گرنگ:

لە ڕۆژانی پێش ئێعدامی ئەو 11 ڕۆڵەیەی گەلی کورددا، بەرپرسانی سوپایی ڕژێمی شا تاقمێک سەرەک عەشیرە و خاوەن مڵک و شێخ ومەلای هەڵبژاردەیان لە شارەکانی کوردستانەوە بردبووە تاران کە هەندێکیان لە دژبەرانی کۆمار و لایەنگرانی ڕژیم بوون و لەوێ، دەیانبردنە لای شا، سەرۆکی ستادی ئەرتەش و ئەفسەرانی لەشکری یەک و لەشکری دوو بۆ ئەوەی زیاتر لە خۆیان نزیک بکەنەوە و بەهێزبوونی ئەرتەشی ئێرانیان بخەنە بەرچاو- ئەرتەشێک کە چەند ساڵ پێشتر لە بەرانبەر دوژمن هەڵاتبوو و پێشەوا لە ماوەی دادگا فەرمایشتییەکەدا تانەی ترسەنۆکی لە ئەفسەرەکانی دابوو. هەواڵ و وێنەی ئەو چاوپێکەوتنانە لە ژمارەکانی ڕۆژنامەی ئیتیلاعاتدا ڕەنگیان داوەتەوە و من هەوڵ دەدەم لە درێژەی ئەم بابەتە یان لە وتارێکی سەربەخۆدا کۆپیی هەواڵەکان بهێنم، بەڵام دەبێ بڵێم کۆپییەکانی من لەبەر مایکرۆفیلم هەڵگیراون و کەیفییەتێکی زۆر خراپیان هەیە بە تایبەت وێنەکان هیچ چەشنە کەڵکێکیان نییە، تەنانەت من پێش کۆپی کردنیش ئەستەم توانیم تەنیا یەک دوانێکیان ئەویش بەلێڵی ببینم، گەرچی شەرحی ژێر وێنەکان ڕوونکەرەوەی زۆر شتن.

بۆ نموونە، ئەرتەش و حکوومەتی ئێران ڕاست لە دوای نیوەڕۆی هەمان ڕۆژی چوارشەممە 1325/11/16 دا کە سەر لەبەیانییەکەی لە سەقز 11 ڕۆڵەی گەلی کوردیان ئێعدام کردبوو، بەشێک لەو تاقمە هەڵوێست چەوتە، واتە شێخ و مەلا و سەیدەکان دەباتە بەردەم شا و ئەویش ئەنگوستیلەیەکی برێلیان خەڵاتی هەرکامێکیان دەکات. ئەو قسەیەی من پشت ئەستوورە بە هەواڵێکی ڕۆژنامەی ئیتیلاعات لە هەمان ڕۆژی 1325/11/17 و لە هەمان ئەو لاپەڕەیەدا کە هەواڵی ئێعدامی 11 کەسەکەی سەقزی تێدا نووسراوە. لە درێژەی ئەم وتارەدا، کۆپی ئەو لاپەڕەیەی ڕۆژنامەکەش دادەنێم؛

دەقی فارسی هەواڵی ڕۆژنامەکە سەبارەت بە برانی ئەو تاقمە بۆ بەردەم شا، بەم شێوەیەی خوارەوەیە و لە سەر پەڕەی ڕۆژنامەکەشدا تەنیا یەک هەواڵ کەوتۆتە نێوان ئەو و هەواڵی ئێعدامەکان. من بۆ هاسانکاریی، بازنەیەکم بە دەوری هەردوو هەواڵەکەدا کێشاوە:

"تفقدات شاهانه

در ساعت پنج و نیم بعداز ظهر روز چهارشنبه 16 بهمن، چند نفراز مشایخ و سادات کرد بوسیله آقای سرهنگ گیلانشاه رئیس رکن دوم ستاد ارتش برای شرفیابی بحضور ملوکانه بکاخ اختصاصی هدایت و مورد تفقد و عنایت ملوکانه واقع و هریک از آقایان بدریافت یک حلقه انگشتر برلیان عطیه ملوکانه قرین افتخار گردیدند، در ساعت 18 مرخص و اوامر ملوکانه اینطور شرف صدور یافت که نسبت به عبدالرحیم شمس الدینی از مشایخ مهاباد و قاضی مکری که کسالت دارند، از طرف ارتش در بیمارستان نظامی نهایت مراقبت و پرستاری بعمل آمده و همراهی و مساعدت شود."

<u>وەرگێڕاوی کوردی:</u>

"دڵجۆییە شاهانەکان

کاتژمێر پێنج و نیوی پاش نیوەڕۆی ڕۆژی چوارشەممە 16 ی ڕێبەندان [ی 1325 ی هەتاوی] چەند کەس لە شێخان و سەیدانی کورد بۆ ئەوەی شەرەفی گەیشتنە بەردەم پادشایان بە نسیب بێت، لە لایەن جەنابی سەرهەنگ گیلانشاە سەرۆکی ڕوکنی دووهەمی ستادی ئەرتەشەوە[2] بەرەو کاخی تایبەتی بران و کەوتنە بەر دڵجۆیی و میهرەبانیی شاهانە، هەرکام لەو بەڕێزانەش شانازیی ئەوەیان پێ بەخشرا کە ئاڵقەیەک ئەنگوستیلەی بڕێلیان وەک خەڵاتی شاهانە وەربگرن، [ئینجا] لە سەعات 6 ی ئێوارەدا مەرەخەس کران و فەرمانی شاهانە وا دەرچوو کە عەبدولڕەحیم شەمسەددینی یەک لە شێخانی مەهاباد، هەروەها قازی موکری کە ناساغن، لە نەخۆشخانەی نیزامیدا بکەونە بەر ئەوپەڕی چاوەدێری و پارێزگاری و [بەرپرسانی] سوپا هاوڕێ بی و یارمەتییان لەگەڵدا بکەن."

بەداخەوە من لیستەی ناوی ئەو کەسانەم نییە کە برابوونە تاران[3]، لەناو وێنەکانی ڕۆژنامەکەشدا خەڵکەکە بە ڕوونی دەرنەکەوتوون دیارە ئەویش بە هۆی ئەو ڕاستییەوە کە کەیفییەتی مایکرۆفیلمەکە باش نییە بەڵام دڵنیام ئەگەر کەسێکی شارەزای ناوچەکە دەستی بگاتە کانگای ڕۆژنامەکانی بریتیش لایبرێری لە نزیک شاری "لیدز" ی بریتانیا و چاوی بە نوسخە کاغەزییەکانی ئەو ژمارانەی ڕۆژنامەی ئیتیلاعات بکەوێت، دەتوانێ کۆپی باشتریان لێ هەڵبگرێت و کەم و زۆر بەشێک لەو کەسانەش بناسێتەوە. من لە سەر مایکرۆفیلمەکە دەمتوانی کەمتاکورتێک دووکەس لە ئاغاواتی ناوچەی موکریان بناسمەوە، بەڵام لەبەر دڵنیانەبوون، لێرەدا ناویان نابەم. دیارە لە هەواڵی ڕۆژنامەکە لەمەڕ چاوپێکەوتن لەگەڵ شادا ناوی دووکەس براوە کە یەکیان شێخ ڕەحیمی کوڕی شێخی بورهان و ئەویتریش قازی موکریی سەردەفتەری ئەسنادی ڕەسمی لە مەهاباد بوو.

لێرەدا، هەندێک زانیاری سەبارەت بەو کۆپییانەی ڕۆژنامەی ئیتیلاعات دەخەمە بەرچاوی خوێنەر کە لە کۆتایی هەر ئەم وتارەکەدا هێناومن و لە پەیوەندی هەواڵی ئێعدامەکان و سەردانەکەی تاراندان:

<u>یەکەم،</u> کۆپی لاپەڕەی کۆتایی ڕۆژنامەی ئیتیلاعات چاپ تاران، ڕۆژی پێنج شەممە 1325/11/17 ی هەتاوی بەرانبەر لەگەڵ 1947/02/05 ی زایینی (ساڵی 21، ژمارە 6269). بازنەیەکم بە دەوری هەردوو هەواڵەکەدا کێشاوە؛

<u>دووهەم،</u> کۆپییەکی دیکەی هەمان لاپەڕە و هەمان ژمارەی ڕۆژنامەکە هەندێک لە نزیکترەوە، بۆ ئەوەی دوو بابەتەکەی سەبارەت بە مەسەلەکە باشتر بخوێنرێنەوە. لە دەوری ئەوانیش بازنەم کێشاوە؛

<u>سێهەم،</u> شێوازی کاری ڕۆژنامەکە لەو ساڵانەدا بەو شێوەیە بوو کە ژمارە و ڕێکەوتی ڕۆژ و مانگ و ساڵی هەتاویی هەموو ژمارەیەکی لە سەر لاپەڕە یەکەم دەنووسرا و لە لاپەڕەی کۆتاییدا ڕێکەوتەکان بە ساڵی مانگی و زایینی ڕادەگەیاێنرا. بۆیە لەو دوو بەڵگەیەدا ڕێکەوتی هەتاوی نابینرێن بەڵام لە بەڵگەی دواتردا کە پەیوەندی بە چوونی کوردەکان بۆ تارانەوە هەیە، ڕێکەوتی هەتاوی دەبینرێت و ڕێکەوتە مانگی و زایینییەکە، نییە.

<u>چوارەم،</u> کۆپی لاپەڕەی یەکەمی ڕۆژنامەی ئیتیلاعات، ڕۆژی شەممە 1325/11/12 ی هەتاوی بەرانبەر بە 1947/02/01 ی زایینی کە تێیدا تەنیا دوو وێنەی ئەو کوردانە دەبینرێت وا برابوونە تاران. بە داخەوە لە کۆپی وێنەکاندا هیچ شتێک دەرناکەوێت، من ئەم کۆپییەم بۆیە لێرەدا هێنا کە ئەگەر لە دواڕۆژدا کەسێک کۆپی کاغەزیی ڕۆژنامەی ئیتیلاعاتی ئەو ڕۆژەی دەست کەوت لە ڕوخسارەکان ورد ببێتەوە و ئەوەندەی بکرێت بیانناسێتەوە و بیاننووسێت. من لە سەر مایکرۆفیلمەکە چەند کەسم بە جلی کوردییەوە دەبینی و دووکەس بە کڵاوی دەورە و

---

2. ڕوکنی دووی ستادی ئەرتەش کاری زانیاری کۆکردنەوە و جاسووسیی لە سەر فەرمانبەرانی سوپا و هەروەها خەڵکی ئاسایی دەکرد و پێش دامەزرانی ساواک لە ساڵی 1335 دا، یەک لە دام ودەزگا سەرکوتکەرەکانی ڕژیمی شا بوو و بەشێکی زۆر لە خەباتکارانی کوردی خستبووە بەر ئەشکەنجە و ناو زیندانەوە. مەسەلەکە لە بیرەوەرییەکانی ئەو ساڵانەی کەسانی وەک مامە غەنی بلووریان و کاک جەلیلی گادانیدا ڕەنگی داوەتەوە.

3. دەڵێم برابوونە تاران و ناڵێم چووبوون لەبەر ئەوەی دەزانم بەشێکیان واهەیە بەو چوونە ڕازی نەبووبێتن و لە سەر داخوازی یان فەرمانی فەرماندەرە سوپاییەکان لەگەڵ تاقمەکە کەوتبێتن. لە ڕاگەیاندنی هەواڵدا دەبێ ئەوەندەی دەکرێت بێ لایەنی بپارێزرێت.

باڵتەی درێژ و کۆت و شەڵوار و کراواتەوە، کە لە دوو ئاغای ناوچەی موکریان دەچوون بەڵام بە تەواوەتی بۆم ساغ نەبووەوە کێن. شەرحی ژێر وێنەکان بە شێوەی خوارەوەیە:

وێنەی سەرەوە: "اعلیحضرت همایون شاهنشاهی هنگام عبور از مقابل علما و مشایخ مهاباد در باشگاه افسران [تهران]".

وێنەی خوارەوە: "عدەای دیگر از خوانین و معاریف مهاباد و کردستان لحظەای پیش از تشریف فرمائی ملوکانە بە لشکر اول [در تهران]".

لە ژمارەکانی ئەو ڕۆژانەی ئیتیلاعاتدا چەند وێنە و هەواڵی دیکەش سەبارەت بە "میوان" ە کوردەکان بەرچاو دەکەون. وێدەچێت هاوکات لەگەڵ عەشایەری کورد هەندێک سەرەک عەشیرەی شاسەیوانیش لە دەوروبەری "مشکین شەهر"ەوە برابنە تاران و هەردوو تاقم پێکەوە لە هەندێک ڕێ وڕەسمی تەشریفاتیدا بەشدار بووبێتن. ئەو چەند نموونەی هەواڵەکان:

- ڕۆژنامەی ئیتیلاعات، 1325/11/13 ی هەتاوی [1947/06/02 ز]: "تایتڵی لاپەڕەی یەکەم:

"ایلات و عشایر از گذشتە پند میگیرند؛ سران عشایر با افسران و سربازان لشکر دوم آشنا شدند"

هەر لەوێدا وێنەیەک دانراوە و ئەم دێڕانەی لەژێردا دەخوێنرێنەوە:

"سرتیپ موینی[؟] فرماندە لشکر دوم و آقای دهقان مدیر [مجلە] تهران مصور در میان عدەای از سران و افراد عشایر در لشکر 1، کە دیروز در آن جشنی برپا بود، دیدە میشوند."

- ڕۆژنامەی ئیتیلاعات 1325/11/17 ی هەتاوی [1947/02/06 ز]، تیتری لاپەڕە یەکەم (*بەداخەوە کۆپیم لەبەر ئەو لاپەڕەیە هەڵنەگرتووە و تەنیا ئەم یادداشتەم نووسیوە*):

" مهمانان شاهسون و کرد ما، یا قهرمانان فداکار ایران".

هەر لەو شوێنەدا دوو وێنەش لە سەر و خواری یەکتر چاپ کراون و ئەم شەرحە لەژێر وێنەکاندا نووسراوە:

"عدەای از روسا و نمایندگان طوایفی کە در قضیە آذربایجان بە میهن خود صمیمانە خدمت کردند. در عکس بالا آقای سرلشکر رزم ارا رئیس ستاد ارتش نیز دیدە میشوند."

لە ژمارەکانی ئەو دوو مانگەی ڕۆژنامەی ئیتیلاعاتدا "نەجەفقوڵی پەسیان"[4] هەواڵنێری ڕۆژنامەکە زنجیرەیەک بابەتێکی سەبارەت بە حکوومەتی میللی ئازەربایجان و کۆماری کوردستان بەتایبەت ڕێبەرەکانیان نووسیوە کە هەمووی بە ڕوانگەیەکی نەرێ یی و خراپەوە نووسراون. وێدەچێت بەشێک لەو بابەتانە لە "بازجوویی" و لێپرسینەوەکانی بەرپرسان لە بەرپرسانی زیندانیکراوی کۆمار وەرگیرابێتن. من هەوڵ دەدەم لە دوارۆژدا کورتەیەکیش سەبارەت بەو بابەتانەی "پەسیان" بنووسم.

ئەوەش کۆپی لاپەڕەکانی ڕۆژنامەی ئیتیلاعات بە هەمان شێوە کە لە سەرەوەتر رامگەیاند. لە کۆتاییدا هەموو ڕێز وسلاوم پێشکەش بە گیانی پیرۆزی ئەو یازدە شەهیدە نەمرە و هەموو 23 ئێعدامییە کوردەکانی کۆماری پڕ لە شانازیی کوردستان و حکوومەتی میللی ئازەربایجان دەکەم. یادیان زیندوو بمێنێت!

ئەوە ڕیفرەنسی ڕۆژنامەی ئیتیلاعاتی ئەو ساڵ و مانگە تایبەتەیە لە هەردوو لقی کتێبخانەی بریتانیا بۆ کەسانێک کە بیانەوێ سەردانیان بکەن:

---

[4]. نەجەف قوڵی پەسیان دواتر کتێبێکی بە ناوی "از مهاباد خونین تا کرانەهای ارس "چاپ کرد کە لە ڕاستیدا سەرجەمی هەر ئەم وتارانەی ڕۆژنامەی ئیتیلاعاتە. کتێبەکە لەم ساڵانەدا وەرگەڕایە سەر زمانی کوردی و بڵاو یش بووەوە..

The British Library

ETTELA’AT NEWSPAPER, IRANIAN

1. Reference for the paper copy:
OP. 637

Address:

The British Library, Boston Spa, Wetherby, West Yorkshire, LS23 7BQ, UK

2. Reference for the microfilm:

OR.MIC. 11348

September 23 1346 – March 20,1947

(Preserved at the Asian and African Studies Department)

Address:

The British Library, 96 Euston Road, London, NW1 2DB, UK

Underground station: King Cross and St Pancras

ئەوەش ئەدرەسی ماڵپەڕی کتێبخانەکە بۆ زانیاریی زیاتر: www.bl.uk

اطلاعات

ایران تقاضای شرکت در کنفرانس صلح دارد

وزیر خارجه ایران عقیده دولت را بیان میکند

بقیه از صفحه اول

خبر های کشور

قاتلین مرحوم سرلشکر امین و مسببین غارت بانه اعدام شدند

تلگراف مخبر ما از سقز

سقز ۱۶ بهمن - ۵ سال قبل، سرلشکر محمود امین و عده ای از سربازان رشید، در راه استقرار امنیت در سقز شهید شدند.

دیروز صبح، اهالی سقز، در حالی که در میدان شهر، چند چوبه دار بر پا گردیده بود، اجساد کسانی را آویخته دیدند که در شهادت مرحوم سرلشکر امین و آتش زدن بانه و غارت دخالت داشته و ۵ سال تمام آسایش و امنیت منطقه کردستان را برهم زده بودند.

دادگاه نظامی زمان جنگ که در سقز تشکیل گردیده بود، احمد فاروقی - محمد دانشور - عبدالله متین - علی جوانمردی - رسول محمودی - احمد شجاعی - شیخ صدیق اسعدی - شیخ ... - مقدم - حسن ... - علی ... - محمود ... را باتهام قیام مسلحانه برعلیه امنیت کشور محکوم باعدام نمود.

ساعت ۵ صبح روز چهار شنبه رأی محکمه بمورد اجرا گذاشته شد و افراد نامبرده بدار مجازات آویخته شدند.

سفیر کبیر فرانسه نیز شایعات دستگیری ایرانیان را تکذیب میکند

تفقدات شاهانه

در ساعت پنج و نیم بعد از ظهر روز چهار شنبه ۱۶ بهمن چند نفر از مشایخ و سادات کرد بوسیله آقای سرهنگ ... رئیس رکن دوم ستاد ارتش برای شرفیابی بحضور ... اعلیحضرت همایونی باحضار ... و مورد تفقد ... واقع و ... آقای ... شرف صدور یافت که نسبت به ... از مشایخ ... که ... دارد از طرف ارتش در بیمارستان نظامی نهایت مراقبت و پرستاری بعمل آمده راهنمائی و مساعدت شود.

جشن میلاد اعلیحضرت ملک فاروق

در کارخانه مهمات سازی سلطنت آباد

۱۷ بهمن ۲۵

اطلاعات

... تقاضای شرکت در کنفرانس صلح دارد

... وزیر خارجه ایران عقیده دولت را بیان میکند

بقیه از صفحه اول

سپس آقای وزیر امور خارجه متذکر شدند که سیاست مملکت ایران ودولت جناب اشرف آقای قوام السلطنه سیاست تقویه روابط وحسن تفاهم بادولت های دوست ومجاور وتشریک مساعی در امور بین المللی با دولت های مجاور و عموم دول جهان است **و دولت ایران هیچ تقاضای زیادی هم ندارد وتنها حق خودش را مطالبه میکند و بیش از آن چیزی نمیخواهد»**

پس از پایان اظهارات فوق آقای وزیر امور خارجه در خصوص شایعاتی که اخیرا راجع بگرفتن برخی از اتباع ایران در پاریس در افواه عمومی و جراید منتشر است توضیحات جامع و قانع کننده ای دادند وکلیه شایعات بی اساس مربوط بدستگیری اعضای سیاسی ایران را در پاریس جداً وچندین بار تکذیب کردند ومتذکر شدند که متاسفانه بعضی از آقایان روز نامه نگاران توجهی باصول حقوق بین المللی ندارند.

در کشوری مانند فرانسه که کشورش موجد قسمتهای زیادی از حقوق بین المللی است محال است که یک مأمور سیاسی را که دارای مصونیت است توقیف نمایند.

من که وزیر امور خارجه هستم اطمینان دارم که از آقای سفیر فرانسه و از سفرای دیگری که از سفیر خودمان در پاریس هیچگونه مطلبی در اینخصوص نشنیده‌ام وحتی باوجود اطمینان کامل که چنین امری محال است با آقای سفیر کبیر خودمان در پاریس تلگراف نمودم وایشان جداً این شایعات را تکذیب کردند.

آنگاه آقای وزیر امور خارجه توجه آقایان روزنامه نگاران را باین گونه امور که باحیثیت وشرافت ملت ایران بستگی دارد ... کردند ... که آقایان با ... ملت ودولت را در نظر گرفته واز درج مطالبی که باشرافت کشوری منافات دارد خودداری فرمایند علی الخصوص که مطالب مزبور تنها شایعاتی باشد که هیچگونه اساس نداشته است.

بعد آقای وزیر امور خارجه شرح اقدامات احتیاطی خودشان را درخصوص اتباع ایران در فرانسه دادند واظهار کردند که الان هشت هزار نفر بنام اتباع ایران در پاریس سکونت دارند که دستور داده شده است بوضع همه آنها رسیدگی نمایند و کسانی ...

خبر های کشور

قاتلین مرحوم سرلشکر امین ومسببین غارت بانه اعدام شدند

تلگراف مخبرما ازسقز

سقز ۱۶ بهمن - ۵ سال قبل ، سرلشکر محمود امین و عده ای از سربازان رشید ، در راه استقرار امنیت در سقز شهید شدند .

دیروز صبح ، اهالی سقز ، بر دارهائی که در میدان شهر ، جلو شهرداری برپا گردیده بود ، اجساد کسانی را آویخته دیدند که در شهادت مرحوم سرلشکر امین و آتش زدن بانه و غارت دهات دست داشتند و ۵ سال تمام آسایش و امنیت منطقه کردستان را برهم زده بودند .

دادگاه نظامی زمان جنگ که در سقز تشکیل گردیده بود ، احمد فاروقی - محمد دانشور - عبداله متین - علی جوانمرادی - رسول محمودی - احمد شجاعی - شیخ صدیق اسعدی - شیخ ایمان اسعدی - مقدم - حسن فیض اله بیگی - کافی بازی - علی قانع - محمود فیض اله بیگی را باتهام قیام مسلحانه برعلیه امنیت کشور محکوم باعدام نمود .

ساعت ۵ صبح روز چهار شنبه رأی محکمه بمورد اجرا گذاشته شد و افراد نامبرده بدار مجازات آویخته شدند .

سفیر کبیر فرانسه نیز شایعات دستگیری ایرانیان را تکذیب میکند

مسیو «پیر لافون» سفیر کبیر دولت جمهوری فرانسه در تهران ضمن مصاحبه با خبرنگار روزنامه اطلاعات ، راجع بشایعاتی که اخیرا در بعضی ازروز نامه های ایران برضد گروهی از ایرانیان مقیم فرانسه منتشر گردیده چنین اظهار نموده است :

«من از خواندن بیاناتی که آقای همایونجاه وزیر امور خارجه ایران بروز نامه نگاران اظهار نموده اند بی اندازه خوشوقت شدم . براظهار این بیانات باشایعاتی که در بعضی روز نامه های تهران اخیرا منتشر شده خاتمه خواهد داد من نیز بنوبه خود اظهار میدارم که نه در گزارشهای رسمی دولت متبوع خود و نه در نامه های خصوصی اعضای سفارت کبرای فرانسه و نه در مطبوعات فرانسه چیزی که مؤید این شایعات باشد ندیده‌ام اگر درمطبوعات فرانسه راجع به تصمیمات دولت در خصوص پائین آوردن نرخ اجناس در فرانسه اشاره شده بقراریکه من اطلاع دارم تا کنون در میان اسامی کسانی که ازطرف پلیس فرانسه چه فرانسویان وچه خارجیانی که در پاریس مورد تعقیب ... واقع شده اند نامی از ایرانیان برده نشده است .

ضمنا اضافه میکنم که لازم نیست موضوع سرقت پست هوائی فرانسه (اوفرانس) را که شایع است ازطرف پلیس مخفی فرانسه تشکیل شده تکذیب نمایم ، زیرا بدیهی است اگر ازاعضای پلیس مخفی فرانسه کسی وارد تهران میشد قطعا من مطلع میگشتم»

تفقدات شاهانه

درساعت پنج ونیم بعد از ظهر روز چهار شنبه ۱۶ بهمن چند نفر از مشایخ و سادات کرد بوسیله آقای سرهنگ ... رئیس رکن دوم ستاد ارتش برای شرفیابی بحضور ملوکانه بکاخ اختصاصی هدایت و بافتخار زیارت شاهنشاه متبوع ... واقع شدند ... از آقایان ... خطبه ملوکانه قرین افتخار گردیدند در ساعت ۱۸ مرخص و از امر ملوکانه اینطور شرف صدور یافت که نسبت به عبدالرحیم شمس الدینی از مشایخ مهاباد وقاضی سکری که کسالت دارند از طرف ارتش در بیمارستان نظامی نهایت مراقبت و پرستاری بعمل آمده وهمراهی ومساعدت شود .

جشن میلاد اعلیحضرت ملک فاروق

سفارت پادشاهی مصر در ایران ...

عزیمت بآذربایجان

برای تحقیق در اوضاع عمومی آذربایجان و بررسی وسایل ایجاد کار برای بیکاران و رفاه اجتماعی مردم آنسامان صبح امروز ۱۷ بهمن آقایان ارانش وزیر کار و تبلیغات و ... بر وسایل پست وتلگراف طبق دستور آقای نخست وزیر بتبریز عزیمت نمودند ... آذربایجان مطالعه کامل نموده ... امروز در مراجعت بدولت تقدیم ... که تصمیم لازم ازطرف دولت برای بهبود اوضاع اجتماعی خطه آذربایجان اتخاذ گردد .

آقای شجاع الدین شفا نیز در این سفر همراه آقای آرانش هستند .

مدیر کل بازرسی نخست وزیر

آقای ابوالقاسم ... زاده بازرس مخصوص نخست وزیر که از ... با سابقه دولت میباشند وسال گذشته هم مدتی مدیریت کل تبلیغات را داشته اند ...

دستور آقای نخست وزیر راجع به لوله کشی تهران

اخیرا ازطرف آقای نخست وزیر آقای ... کفیل وزارت کشور دستور داده شده که بشهرداری تهران ابلاغ نمایند که شروع بانجام عملیات امر لوله کشی شود وطلب بانکها تا کنون قسمتی ازاقساط حق الشراب ازطرف مقترضین پرداخته شده و قسمت دیگری هم در شرف پرداخت میباشد تصمیم گرفته شده که برای پیشرفت کار ازبانک رهنی نیز کمک گرفته شود و قرار است در اوایل هفته آینده کمیسیونی تشکیل و در این باره مطالعات لازم بعمل آید .

جریان انتخابات

قزوین ۱۷ - ازساعت ۸ صبح فردا در سه نقطه شهر مسجد جامع مسجد شاه - ایستگاه راه آهن از طرف انجمن نظارت انتخابات شروع بتوزیع تعرفه واخذ آراء خواهد شد .

فردوس ۱۴ بهمن - اکثریت آراء بنام آقای محسن گنابادی بوده است .

اصفهان ۱۵ بهمن - تا آخر وقت دیروز ۵۳۳۳ تعرفه توزیع و اخذ رای شده است .

کرمانشاهان ۱۵ بهمن - تا عصر دیروز ۱۱۰۱ برگ رای استخراج و این آقایان رای داشتند :

آقای عباس قبادیان ۷۶۳ - آقای اعظم زنگنه ۶۳۵ - آقای علامه وحیدی ۴۸۲ - آقای هدایت اله پالیزی ۳۳۱ - آقای دکتر مطلبی ۳۰۱ - آقای دکتر صنیعی ۲۹۰ - آقای سلیمی ۲۸۰ .

کاشان ۱۴ بهمن - اخذ آراء کاشان از ۲۱ بهمن شروع خواهد شد

خرم آباد ۱۶ بهمن - دیروز قرائت آراء شروع شد از ۲۳۷۴ ورقه آراء صندوق شهر ۱۹۵۲ رای بنام آقای کشاورز صدر ۱۲۶۷ رای بنام آقای جواد شجاع ۹۳۶ رای آقای علی محمد غضنفری ۱۷۲ رای آقای محبت اله سپهبدی متفرقه بوده فردا آراء بخشها قرائت میشود

تصمیمات

انجمن روزنامه نگاران

درجلسه ۱۶ بهمن هیئت مدیره انجمن روزنامه نگاران ایران تصویب شد که آقایان خسروالهیار مدیر عامل انجمن روزنامه نگاران ایران و ... بانک انجام مشاورحقوقی وعضو هیئت مدیره باتفاق آقای سیف آزاد باجبه هدایای جشنی ... بدیدن آستارا بیست وهشت عزیمت نمایند .

این هیئت روز ... باتفاق هیئتی که تحت ریاست والاحضرت اشرف پهلوی ازرشت بسمت آستارا حرکت ...

مراجعت چهار ...

آقای منوچهر ... گمرک که چندی قبل برای سرکشی بادارات گمرک جنوب مسافرت نموده بودند پس از بازدید ادارات گمرک خوزستان وصدور دستورات لازم جهت اصلاح امور گمرکی امروز بتهران مراجعت کردند .

برندگان جوائز اسب دوانی

ساعت ٤ بعدازظهر دیروز قرعه کشی بلیطهای اسب دوانی توسط اداره پرورش واصلاح نژاد اسب با حضور نمایندگان جراید وشهرداری و شهربانی وداد گستری انجام گردید ، وبرندگان بشرح زیر میباشند :

بلیط شماره ۳۳٦۰۳ مبلغ ۷۵۰۰۰ ریال

بلیط « ٦۵۱۰۳ مبلغ ۳۵۰۰۰ «

بلیط « ۰۷۲٦۲ مبلغ ۱۵۰۰۰ «

دارندگان بلیط های شماره - (۵۹۰٦۲) و (۸٤۳۳۵) و (٦۹٤٤٦) و (۲۲۵۳۳) و (۸۹۹٤٦) و (۹۸۳۷۸) هر کدام ۲۵۰۰ ریال .

کلیه بلیط هائی که چهار رقم آخر آنها ۳٦۰۳ ختم شده ۲۵۰۰ ریال .

کلیه بلیط هائی که سه رقم آخر آنها ۰۳۹ ختم شده ۲۵۰ ریال .

کلیه بلیط هائی که دو رقم آخر آنها ۳۹ ختم شده ۵۰ ریال .

کلیه بلیطهائی که یک رقم آخر آنها ۳۹ ختم شده ۱۰ ریال .

گزارش اقتصادی

... بانک ملی ایران راجع به بازار تهران

بازار کالا های وارداتی رونق هفته گذشته را نداشت و سطح معامله ها تدریجا تا آخر هفته رو بکاهش گذاشت .

... ۱۵۵۰۰ ریال معامله شد ولی در آخر هفته به ۱٤۰۰۰ ریال رسید .

معاملات ... کیلوئی ۲۰ ریال معامله ... ۱۲۰ ریال بود .

... ۵۰۰ ... از طرف دولت داده شده ...

... کیلوئی ٦۰ ریال به ٦۳ ریال ترقی کرد ومعاملاتی برای مصرف تهران و شهرستان ها انجام شد .

مظنه عمده فروشی دواجات بعلت زیادی زمینه سست و روبکاهش بود مخصوصا دواجات ساخت فرانسه و آلمان تنزل محسوسی بود .

بهای آهن آلات ... معاملات سلف که انجام گرفت نسبت بهفته قبل ... کیلوئی ۸۵۰ ریال ...

اطلاعات

تاریخ دانشکده افسری نوشته شد

در این تاریخ نوشته شده که دانشکده ۱۱۶۱۹ افسر تربیت کرده و ۱۳۷ افسر را در راه حفظ میهن از دست داده است

نامه سرگشاده به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

اعلیحضرتا کشور ایران اکنون یک نهضت وسیع اخلاقی و معنوی احتیاج دارد که اعلیحضرت همایون شاهنشاه جوان باید در رأس و قلب آن نهضت قرار گیرند و مشعل علم و اخلاق و فضیلت و تقوی را در این کشور روشن نمایند.

دولت هندوستان روابط بازرگانی خود را با کشورهای خاور میانه و جنوب آسیا توسعه میدهد

آیا سه میلیون کارگر ژاپنی امروز اعتصاب میکنند

خانواده سلطنتی انگلیس دیروز بجنوب افریقا رهسپار شد

دولت ترکیه هم از آلمان غرامت میخواهد

قسمت عمده نیروهای امریکائی چین را تخلیه خواهند کرد

قضیه فلسطین در مجلس عوام انگلیس

گزارش کمیته اعضای مجلس سنای امریکا راجع بمسئله نفت جهان

کشور امریکا دیگر نمیتواند بزرگترین منبع نفت جهان باشد

بروی برف پرواز میکنند

سفید و سیاه و آبی و قرمز ... و از همه رنگ هستند

از مخبر مخصوص ما: فرخ کیوانی